

Vaikams augant ir tampant vis savarankiškesniems, tėvams gali būti sudėtinga pakankamai išitraukti į vaikų dienos rutiną, vis tik į tam tikrus dalykus yra būtina atkreipti dėmesį ir nusistatyti šeimos taisykles. Tad vaiko teisių gynėjai parengė trumpas rekomendacijas tėvams, į ką atkreipti dėmesį rūpinantis vaikų saugumu.

Pasak Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktorės Ilmos Skuodienės, vaikai su pavojais susidurti gali ne tik kieme, gatvėje ar kitoje viešojoje vietoje, bet ir internetinėje erdvėje. Todėl šeimoje yra labai svarbu sutarti bendras taisykles ir nusistatyti labai aiškias ribas. Ne mažiau svarbu, kad su vaikais apie saugumą kalbėtų ne tik šeimoje, bet ir darželyje, mokykloje, per klasės valandėles.

„Tam, kad vaikai išliktų saugūs, labai svarbu su jais sutarti, koks elgesys yra tinkamas, kada ir kokiose vietose vaikai gali lankytis vieni, o kada reikalinga suaugusiųjų priežiūra. Tad tėvams vertėtų būti budriems, kurti stiprų, pasitikėjimu grįstą ryšį su savo vaikais ir susitarti su jais dėl saugumo taisyklių. Taip pat būtina atkreipti dėmesį į vaiko draugus, su kuo jis bendrauja, ypač socialiniuose tinkluose“, – sako I. Skuodienė.

Kiekvienas vaikas yra individualus ir tėvai geriausiai žino šeimos susitarimus, nujaučia galimas vaiko reakcijas ir sprendimus patekus į kritinę padėtį. Tačiau kalbant apie vaiko saugumą už šeimos ribų, vaiko teisių gynėjai pataria laikytis keleto visiems bendrų taisyklių.

Kalbėkite apie saugumą ir sutarkite taisykles. Galėsite jaustis ramūs, kai žinosite vaiko grįžimo iš mokyklos, kiemo ar draugų laiką, jo bus laikomasi, o apie pasikeitimus bus nedelsiant informuojama. Įsitikinkite, kad vaikas pakankamai brandus, jog susitarimų laikytųsi ir jums nesant šalia.

Suaugusiųjų pareiga kalbėti su vaiku apie saugumą ir tykančius pavojus, priminti apie saugų elgesį kieme, gatvėje ar bet kurioje kitoje viešojoje erdvėje. Toks pokalbis yra prevencinė priemonė, o kartu artimųjų meilės ir rūpesčio ženklas – vaikui parodysite, kad juo rūpinatės, kad jis yra svarbus. Galima kartu sukurti saugaus elgesio taisykles, surašyti ir pakabinti matomoje vietoje. Tikslinga išskirti: ko negalima ir ką galima daryti bei kaip elgtis nutikus nelaimei.

Atkreipkite dėmesį į paros metą. Stenkitės, kad vaikas neliktų be suaugusiųjų sutemus, net jeigu metas nėra vėlus. Jeigu nutinka taip, kad vaikas jau tamsiu paros metu keliauja vienas, svarbu, kad jo pasirinktas maršrutas būtų gerai apšviestas, aplink būtų kitų žmonių.

Žinokite vaiko maršrutą. Susipažinkite su vaiko keliu į mokyklą, būrelį ar į kitą dažniau lankomą vietą. Įsitikinkite, kad maršrutas yra saugus, o vietos, kuriomis eina vaikas, nėra

atokios. Svarbu vengti mažiau apgyvendintų vietų, parkų, arti esančių vandens telkinių.

Paiškokite vaikui, kaip bendrauti su nepažįstamaisiais. Tai visada aktualus klausimas virtualioje erdvėje, ne mažiau ir realiame gyvenime. Vaikas turi žinoti, kad negalima sėsti į nepažįstamo žmogaus automobilį, eiti į jo namus. Apie įtarimą keliančių žmonių dėmesį svarbu nedelsiant pranešti tėvams, mokytojui ar kitam šalia esančiam žmogui.

Domėkitės, su kuo vaikas bendrauja internete. Labai svarbu tėvams žinoti, kas yra vaiko draugai ir su kuo jis bendrauja. Ši taisyklė itin aktuali kalbant apie socialinius tinklus, kur vaikams pasiūlyti draugauti gali ir visiškai nepažįstami bei ne gero linkintys žmonės. Jie gali apsimesti vaikų bendraamžiu ar draugu.

Užtikrinkite pasiekiamumą ir tarpusavio ryšį. Būtina aptarti, kokiais būdais į pavojingą situaciją patekęs vaikas, be jokių išlygų galės pasiekti tėvus arba į kokią kitą artimą žmogų prireikus gali kreiptis pagalbos. Mažesniame vaikui į telefoną įveskite pagalbos telefono numerį 112.

Įsivertinkite vaiko gebėjimą priimti sprendimus. Paauglystėje vaikui suteikiame daugiau erdvės, tačiau saugumo tema išlieka svarbi. Įsitikinkite, kad paauglys pakankamai savarankiškas ir mokės reaguoti netikėtose situacijose. Būkite atidūs aptardami saugumą, interpretacijų negali likti.

Kurkite su vaiku pasitikėjimą ir bendrystę. Kiekvienam vaikui svarbu žinoti, kad artimieji jį palaikys ir supras bet kurioje situacijoje. Tad skatinkite vaikus atvirai kalbėtis, išsakyti patiriamus sunkumus, pasipasakoti apie juos neraminančius dalykus. Abipusis pasitikėjimas ir betarpiškas palaikymas šeimoje kuria vaikui saugumą, o tėvams leidžia laiku sureaguoti ir pasirūpinti, suteikti pagalbą.

Kilus klausimams, kviečiame žmones pasikonsultuoti su vaiko teisių gynėjais skambinant nemokamu tel. 8 800 10 800, taip pat galima rašyti žinutę interneto svetainėje vaikoteises.lrv.lt esančiame pokalbių laukelyje. Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje arba skambinant bendruoju pagalbos numeriu 112.

Vaiko teisių gynėjai: svarbu, kad tėvai žinotų, ką veikia ir kur yra jų
vaikai

